

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार-ब

वर्ष १, अंक १७]

गुरुवार, मार्च ५, २०१५/फाल्गुन १४, शके १९३६

[पृष्ठ ३, किंमत : रुपये ९.००

असाधारण क्रमांक ४४

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र शासनाने महाराष्ट्र अधिनियमांन्वये तयार केलेले
(भाग एक, एक-अ आणि एक-ल यांमध्ये प्रसिद्ध केलेले नियम व आदेश यांव्यतिरिक्त) नियम व आदेश.

गृह विभाग

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक ४ मार्च २०१५

अधिसूचना

महाराष्ट्र दारुबंदी अधिनियम, १९४९.

क्रमांक एमआयएस. ९१२/प्र. क्र. ३३६/राऊशु-३.—महाराष्ट्र दारुबंदी अधिनियम (१९४९ चा २५) याच्या कलम १४३ च्या पोट-कलम (२) च्या खंड (ह १) द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा आणि या बाबतीत त्यास समर्थ करणाऱ्या इतर सर्व अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्र शासन याद्वारे खालील नियम करीत आहे, की जे यापूर्वी उक्त कलम १४३ च्या पोट-कलम (३) द्वारे आवश्यक असल्याप्रमाणे प्रसिद्ध करण्यात आले आहेत, जसे :—

१. संक्षिप्त नाव व व्याप्ती.—(१) या नियमांना, महाराष्ट्र पंचायतीसंबंधीचे उपबंध अनुसूचित क्षेत्रांवर विस्तारित करण्याबाबत (दारुबंदी व लायसनचे विनियमन) नियम, २०१५ असे म्हणावे ;

(२) ते, महाराष्ट्र राज्यातील सर्व अनुसूचित क्षेत्रांना लागू असतील.

२. या नियमांमध्ये, संदर्भानुसार दुसरा अर्थ अपेक्षित नसेल तर,—

(क) “अधिनियम” याचा अर्थ, महाराष्ट्र दारुबंदी अधिनियम, असा आहे ;

(ख) “ग्रामसभा” याचा अर्थ, पंचायतीच्या क्षेत्रात समाविष्ट असलेल्या गावाचा संबंधातील मतदार याद्यांमध्ये नावनोंदणी केलेल्या व्यक्तीची मिळून बनलेली सभा असा आहे ;

(ग) “पंचायत” याचा अर्थ, महाराष्ट्र ग्रामपंचायत अधिनियम (१९५९ चा ३) अन्वये स्थापन केलेली किंवा स्थापन केली असल्याचे मानली गेलेली पंचायत, असा आहे ;

(घ) “अनुसूचित क्षेत्रे” याचा अर्थ, भारताचे संविधान याच्या अनुच्छेद २४४ च्या खंड (१) मध्ये निर्देश केलेली अनुसूचित क्षेत्रे, असा आहे. ;

(ड) या नियमांमध्ये वापरलेले परंतु व्याख्या न केलेले शब्द व शब्दप्रयोग यांना (अधिनियमामध्ये) अनुक्रमे जे अर्थ नेमून दिलेले असतील तेच अर्थ असतील ;

(१)

३. अनुसूचित क्षेत्रांमधील गावामध्ये मादक द्रव्यांची निर्मिती किंवा व्यापार करण्याचे अनुज्ञप्ती देण्यापूर्वी, अनुज्ञप्ती मंजुरी प्राधिकरणाने ग्रामसभेचे मत घेणे.—(१) अनुज्ञप्ती मंजुरी प्राधिकरण हे, राज्य शासनाच्या प्रचलित धोरणानुसार, कोणत्याही मादक द्रव्याची निर्मिती करणाऱ्या घटकाची स्थापना करण्यासंबंधात अनुज्ञप्ती देण्याबाबत आलेल्या अर्जाविषयी अनुसूचित क्षेत्रातील संबंधित ग्रामपंचायतीला माहिती कळवील. अशी सूचना मिळाल्यावर, पंचायत, ग्रामसभा बोलावील आणि ती सूचना मिळाल्याच्या दिनांकापासून चार आठवड्यांच्या कालावधीत उक्त अर्जावर ठरावाच्या स्वरूपात आपले मत कळवील.

(२) अनुज्ञप्ती मंजुरी प्राधिकरण हे, राज्य शासनाच्या प्रचलित धोरणानुसार, कोणत्याही मादक द्रव्याचा व्यापार करण्यासंबंधातील अनुज्ञप्ती देण्याबाबत आलेल्या अर्जाविषयी अनुसूचित क्षेत्रातील संबंधित ग्रामपंचायतीला माहिती कळवील. अशी सूचना मिळाल्यावर, पंचायत, ग्रामसभा बोलावील आणि ती सूचना मिळाल्याच्या दिनांकापासून चार आठवड्यांच्या कालावधीत उक्त अर्जावर ठरावाच्या स्वरूपात आपले मत कळवील.

(३) अनुज्ञप्ती मंजुरी प्राधिकरण हे, संबंधित ग्रामसभेच्या सूचनेस अनुसरून, अधिनियमाच्या व त्याखाली केलेल्या नियमांच्या तरतुदीनुसार घेतलेल्या निर्णयाच्या संबंधात लेखी आदेश काढील. ग्रामसभेचा ठराव बंधनकारक व अंतिम असेल.

४. अशा प्रकारे दिलेल्या अनुज्ञप्तीची मुदत संपण्यापूर्वी, तिचे नुतनीकरण करण्यासाठी ग्रामसभेच्या ठरावाची आवश्यकता असेल. जर अनुज्ञप्तीधारकाने अशाप्रकारे अर्ज केला असेल तर, अनुज्ञप्तीची मुदत संपण्याच्या दिनांकाच्या तीस दिवस अगोदर अनुज्ञप्ती मंजुरी प्राधिकरणाने अनुज्ञप्तीच्या नुतनीकरणाचा प्रस्ताव ग्रामसभेला सादर करणे आवश्यक असेल. ग्रामसभा, अनुज्ञप्तीची मुदत संपण्याच्या दिनांकापूर्वी, उक्त अर्जावर ठरावाच्या स्वरूपात आपले मत कळवील.

५. ग्रामसभा, शासन आदेश, गृह विभाग क्र. बीपीए. ०८७६/८३६/(दोन)-पीआरओ-३, दिनांक २८ एप्रिल १९८१ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे, अनुसूचित क्षेत्रांमधील गावामध्ये राहणाऱ्या अनुसूचित जमातींना विक्रीसाठी नव्हे तर त्यांच्या सेवनासाठी जे शुद्ध करता येईल किंवा गाळता येईल अशा स्थानिक परंपरागत मादक द्रव्याचे प्रमाण निर्धारित करील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

अं. शा. घागे,
शासनाचे सहसचिव.

HOME DEPARTMENT

Madam Cama Marg, Hutatma Rajguru Chowk,
Mantralaya, Mumbai 400 032, dated the 4th March 2015

NOTIFICATION

MAHARASHTRA PROHIBITION ACT, 1949.

No. MIS. 912/CR-336/EXC-3.—In exercise of the powers conferred by clause (h1) of sub-section (2) of section 143 of the Maharashtra Prohibition Act, (XXV of 1949) and of all other powers enabling it in this behalf, the Government of Maharashtra hereby makes the following Rules, the same having been previously published as required by sub-section (3) of the said section 143, namely :—

1. *Short title and extent.*—(1)—These rules may be called the Maharashtra Panchayat Extension to Scheduled Area (Prohibition and Regulation of Licensing) Rules, 2015.

(2) They extends to all the Scheduled Areas in the State of Maharashtra.

2. In these rules, unless the context otherwise requires,—

(a) “Act” means the Maharashtra Prohibition Act;

(b) “Gram Sabha” means a body consisting of persons registered in the electoral rolls relating to Village comprised within the area of the *panchayat*;

(c) “Panchayat” means a *panchayat* established or deemed to be established under the Maharashtra Village Panchayats Act (III of 1959);

(d) “Scheduled Areas” means Scheduled Areas referred to in clause (1) of article 244 of the Constitution of India;

(e) Words and expressions used but not defined in these rules shall have the meanings respectively assigned to them in the Act.

3. *Licensing Authority to obtain opinion of Gram Sabha before granting manufactory or trading license of intoxicant in the village in Scheduled Areas.*—(1) The Licensing authority shall inform, to the concerned *Panchayat* of a village in the Scheduled Area, about the application for grant of licence regarding establishment of a unit for manufacturing any intoxicant, as per the prevalent policy of the State Government. On receipt of such intimation, the *Panchayat* shall convene *Gram Sabha* and convey its opinion in the form of a resolution on the said application within a period of four weeks from the date of receipt thereof.

(2) The Licensing authority shall inform, to the relevant *Panchayat* of a village in the Scheduled Area, about the application for grant of licence regarding trading of any intoxicant, as per the prevalent policy of the State Government. On receipt of such intimation, the *Panchayat* shall convene *Gram Sabha* and convey its opinion in the form of a resolution on the said application within a period of four weeks from the date of receipt thereof.

(3) The Licensing authority shall issue an order in writing regarding the decision taken in accordance with the provisions of the Act and the rules made thereunder, under intimation to the *Gram Sabha* concerned. The resolution of the *Gram Sabha* shall be binding and final.

4. Before the expiry of the licence so granted, the *Gram Sabha* resolution shall be required for its renewal. The proposal for renewal of the licence shall required to be presented by the licensing authority, if the licence -holder so applies, to the *Gram Sabha*, thirty days prior to the date of expiry of the licence. The *Gram Sabha* shall convey its opinion in the form of a resolution on the said application prior to the date of expiry of the licence.

5. The *Gram Sabha* shall determine the quantity of local traditional intoxicant that may be distilled or brewed by the Scheduled Tribes residing in a village of the Scheduled Areas for their consumption but not for sale as mentioned in the Government Order, Home Department No. BPA.0876/836(II)-PRO-3, dated the 28th April 1981.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

A. S. GHARGE,
Joint Secretary to Government.